



Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 01 – 83
Podgorica, 18.01.2018. godine

Na osnovu čl. 14 Zakona o elektronskim medijima ("Sl.list CG", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16 i 92/17) i čl. 126 stav 3 i 4 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), rješavajući po žalbi JP „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice (zavedene kod Agencije za elektronske medije pod br. 01-1383/5 od 07.12.2017.g.), Savjet Agencije za elektronske medije, na sjednici održanoj 15.01.2018. godine, donio je

RJEŠENJE

1. **Odbija se, kao neosnovana, žalba** JP „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice, podnesena protiv Rješenja Agencije za elektronske medije br. 02-1383/4 od 22.11.2017. godine.
2. Ovo rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.
3. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Rješenjem Agencije za elektronske medije br. 02-1383/4 od 22.11.2017. godine, JP „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice, javnom emiteru opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (TVCG1), izrečeno je upozorenje, kao upravno-nadzorna mjera zbog kršenja čl. 8 i 12 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 35/11 i 7/16) i tačke 7.1. izdatog Odobrenja za emitovanje broj O-TV-J-01 od 25.01.2013. godine, prilikom emitovanja, dana 18.10.2017. godine, emisije „Iz pravog ugla“.

U ostavljenom roku, JP „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice je uložilo žalbu Savjetu Agencije za elektronske medije (u daljem tekstu: Savjet Agencije) protiv navedenog prvostepenog Rješenja Agencije za elektronske medije (zavedena kod Agencije za elektronske medije pod br. 01-1383/5 od 07.12.2017.g.), jer je kako navodi predmetno rješenje „*neosnovano i nezakonito*“.

U žalbi se ističe da je „*emiter Radoviću u prvoj emisiji 'Iz pravog ugla' po dobijanju njegovog reagovanja, omogućio ostvarivanje prava da iznese svoj stav povodom objavljenih navoda odnosno da ispravi navode, koji su, po njegovom mišljenju bili 'nestiniti'*“ napominjući da je „*intervju bio program uživo, u kome po ustanovljenoj formi emisije i programskoj šemi učestvuje samo i isključivo jedan gost i u kome nije uvijek izvjesno šta bi se moglo reći i ko bi se mogao pomenuti*“.

Podnosilac žalbe navodi da „*Milan Radović nije 'bilo koja osoba' već javni funkcioner koji treba da ima najveći stepen tolerancije u javnim političkim debatama i o važnim društvenim pitanjima, naročito onim koja izazivaju kontroverze*“, ističući da je to „*dio prakse Evropskog suda koja još nije usaglašena sa domaćim propisima ali zajedno sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava ima primat u primjeni, onako kako to predviđa Ustav Crne Gore*“.

Nadalje, podnosilac žalbe ističe da je „*novinarka Pejović u emisiji iznijela vrjednosni sud, 'interno pravilo, van zakona', što je rezultat detaljnog istraživanja i proučavanja teme koje se odnosi na preispitivanje rada Administrativnog odbora u određenom vremenskom periodu*“, detaljno iznoseći u nastavku žalbe argumentaciju za izjavu novinarku.

Prema mišljenju podnosioca žalbe „*radi se o pitanju od javnog interesa par excellence jer je novinarka otvorila temu koja je duži vremenski period izazivala interesovanje javnosti i dala priliku predsjedniku Administrativnog odbora Skupštine da razjasni javnosti iz kojih razloga i na osnovu čega je to tijelo samo propisivalo i postavljalo uslove za izbor lica iako mu je u nadležnosti da samo procjenjuje ispunjenost uslova propisanih zakonom*“.

Takođe, u žalbi se ukazuje da „u emisiji ne postoji nijedna kvalifikacija koju je novinarka izgovorila a koja se odnosi na ličnost ili rad Milana Radovića odnosno konstatacija da je riječ o njegovom nezakonitom izboru, kao ni da je znao za interno pravilo“, kao i da „novinarka nijednom nije konstatovala da je 'interni propis, van zakona' protivzakoni“.

Podnosilac žalbe se poziva na praksu Evropskog suda, koja prema mišljenju podnosioca žalbe „štiti novinare kada iznose kritične vrjednosne sudove, pa čak, pod određenim uslovima, i kada se utvrdi da su činjenice netačne“, i iznosi mišljenje da „uloga autorke i voditeljke nije samo da iznosi činjenice i traži odgovore gosta koji informišu, već i da istraživački, u ime javnosti traga za istinom, da vidi šta se krije iza službenih izjava i dokumenata i da iznoseći argumente, činjenice, stavove, kritike, podstakne i navede gosta da otkrije i nešto što nije imao namjeru da kaže a što predstavlja suštinu teme o kojoj se razgovara“.

Podnosilac žalbe smatra da je Agencija:

- „zanemarila da u emisiji nije izrečena nijedna kvalifikacija koja se odnosi na ličnost ili rad Milana Radovića odnosno ne postoji konstatacija da je riječ o njegovom nezakonitom izboru, kao ni da je znao za interno pravilo“,
- „pogrešno utvrdila da je novinarka prekršila načelo tačnosti, objektivnosti i nepristrasnosti ne uzimajući u obzir praksu Evropskog suda, i član 10. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i sloboda koji se odnose na zaštitu slobode izražavanja, sankcionišući njeno pravo na vrjednosni sud i mišljenje a prije svega zanemarujući da je druga strana bila u studiju i imala priliku da ospori njen stav“,
- „osporila pravo novinarkе Pejović da istražuje i preispituje rad državnih organa ograničavajući je time da su jedino ispravne i tačne informacije upravo onog organa čiji se rad preispituje, što je u ovom slučaju Administrativni odbor“,
- „objavljivanje ispravke - odgovora Radovića nije uzela u obzir prilikom odluke o tome da li da prihvati prigovor Milana Radovića i izrekne mjeru upozorenja“,
- „nije uvažila praksu Evropskog suda prilikom odlučivanja o tome da li će prihvatiti prigovor Milana Radovića kao javnog funkcionera a ne bilo kog lica...“

Na kraju, podnosilac žalbe navodi da se „Savjet Agencije za elektronske medije odbije prigovor Milana Radovića, poništi pobijano rješenje prvostepenog organa (Agencije za elektronske medije) i tako riješi ovu upravnu stvar“.

Agencija je dostavila gospodinu Milanu Radoviću predmetnu žalbu i zatražila da dostavi pisano izjašnjenje na žalbu najkasnije do 18.12.2017. godine (akt broj 02-1383/6 od 14.12.2017.god.).

Gospodin Milan Radović je u ostavljenom roku dostavio pisano izjašnjenje povodom navedene žalbe, u kom navodi:

- „Žalbu RTCG broj 02-1383/5 od 7.12.2017. godine odbacuje zbog neistina i zbog toga što je manipulativno napisana sa ciljem da se odbrani novinarka koja je ličnim razlozima motivisana neprofesionalno stavila njega u negativan kontekst bez prava na odgovor i pri tom u Žalbi nije dat niti jedan dokaz da je novinarka radila u skladu sa novinarskim standardima i dužnom novinarskom pažnjom“,
- „...da je novinarka imala lične interese pominjanja njega kroz sugestivno pitanje čime je prekršila osnovne novinarske regule“, precizirajući u nastavku činjenice i dokaze za koje smatra da idu tome u prilog,
- „Saopštiti da je Administrativni odbor sproveo proceduru 'van zakona' je činjenica a ne vrijednosni sud ... Evropski sud za ljudska prava u ovakvim slučajevima smatra da se ovakvi navodi smatraju ozbiljnim i da zahtijevaju ozbiljne postupke provjere. Posebno, Sud smatra, da je provjera obavezna ako su navodi objavljeni u mediju koji ima visoku gledanost ili tiraž, kao što je svakako Javni servis“.
- „Zbog svih činjenica i dokaza iznijetih gore, kao i u prigovoru i odgovoru koji sam dostavio ranije, predlaže da se odbije Žalba RTCG broj 02-1383/5 od 7.12.2017. godine i potvrdi prvostepeno Rješenje“.

Na sjednici održanoj 15.01.2018. godine, Savjet Agencije je razmotrio predmetnu žalbu i tom prilikom ostvario uvid u sljedeće spise predmeta:

- Prigovor gospodina Milana Radovića iz Podgorice na rad JP „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice, javnog emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (TVCG1), podnesen dana 23.10.2017.g. (zaveden kod Agencije pod br. 02-1383 od 23.10.2017.g.);
- Nalaz Sektora za monitoring (akt broj 05-1383/1 od 24.10.2017.god.);
- Zahtjev za izjašnjenje JP „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice povodom navoda iz prigovora (akt broj 02-1383/2 od 25.10.2017.god.);
- Reagovanje gospodina Milana Radovića povodom iznijetih navoda tokom emisije „Iz pravog ugla“ emitovane 18.10.2017. godine (akt zaveden kod Agencije pod br.1383/3 od 30.10.2017. godine);
- Rješenje direktora Agencije za elektronske medije po prigovoru (akt br. 02-1383/4 od 22.11.2017.god.);
- Žalbu JP „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice, na Rješenje direktora Agencije za elektronske medije (akt zaveden kod Agencije pod br. 01-1383/5 od 07.12.2017.god.);
- Dopis o dostavi žalbe JP „Radio i Televizija Crne Gore“ na izjašnjenje gospodinu Milanu Radoviću (akt zaveden kod Agencije pod br. 01-1383/6 od 14.12.2017.god.);
- Izjašnjenje na žalbu gospodina Milana Radovića (akt zaveden kod Agencije pod br. 01-1383/7 od 18.12.2017. godine).

Razmatrajući osnovanost žalbenih navoda, a na osnovu informacija i navoda sadržanih u spisima predmeta, Savjet Agencije je konstatovao sljedeće:

- 1) Dana 18. oktobra 2017. godine, u terminu od 20:08:22 do 21:31:19 sati, JP „Radio i Televizija Crne Gore“ iz Podgorice emitovala je emisiju „Iz pravog ugla“. Urednica emisije g-đa Duška Pejović je dala uvod u temu emisije:

Duška Pejović: „*Emisija Iz pravog ugla - uživo na javnom servisu. Večeras ćemo razgovarati o sukobu interesa i ograničenjima u vršenju javne funkcije, kada je riječ o javnim funkcionerima, prije svega članovima Savjeta Televizije Crne Gore i postupcima koji se vode protiv njih kada je riječ o povredi zakona. Kao što znate, poštovani građani i građanke, u posljednje vrijeme, nekako u fokusu javnosti jesu dešavanja u vezi sa Radio Televizijom Crne Gore. Jedni tvrde da je riječ o pritiscima kako bi se kontrolisao Javni servis, dok sa druge strane postoje stavovi da je riječ samo o kršenju zakona od strane pojedinih članova Radio Televizije Crne Gore, znači od strane članova Savjeta Radio Televizije Crne Gore. I upravo zbog toga naš gost večeras je predsjednik Administrativnog odbora Skupštine Crne Gore, gospodin Luid Škrelja.*“

U terminu od **21:09:15 do 21:10:10** (55 sekundi) emitovan je segment koji je predmet prigovora:

Duška Pejović: „*Ja Vas recimo pitam da li su Vam, recimo, poznate određene odluke Administrativnog odbora kada je opet bio izbor za člana Savjeta Agencije za elektronske medije i izbor za člana Savjeta Radio Televizije Crne Gore, recimo, između Slavice Striković i Milana Radovića kada, je uvedeno interno pravilo, van Zakona, da se može priznati podrška samo onih nevladinih organizacija koje su imale ovjerenu poresku prijavu. Pazite sad to? Iako je, recimo Slavica Striković imala veći broj nevladinih organizacija, ali zbog toga što nije imala, što nije imala, znači, ovu informaciju o internom propisu izabran je, recimo, gospodin Milan Radović i pri tome je, u jednom drugom slučaju, kod Agencije za elektronske medije između Edina Koljenovića i Marine Vujačić, Administrativni odbor glasao, iako je Marina Vujačić imala oba uslova više zadovoljena, nego, Edin, Edin Koljenović. Šta Vi mislite o tome, što, recimo, Administrativni odbor glasa?*“

- 2) Dana 23.10.2017. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor JP „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice koji se odnosio na programski sadržaj emitovan dana 18. oktobra 2017. godine, u terminu od 20:08:22 do 21:31:19 sati, u sklopu emisije „Iz pravog ugla“, čija je sadržina (transkript) naprijed navedena. Emiter je, prema navodima podnosioca prigovora, izvršio povrede čl. 5, 7, 8 i 11 Pravilnika o programskim

standardima u elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 35/11 i 7/16), a posebno ukazuje da:

- „...autorka je, pored etičkog kodeksa, prekršila i ... Programske principe i profesionalne standarde RTCG...: tačnost, objektivnost, nije provjerila sve činjenice i nije navela precizno izvor, kredibilitet, pravednost, uravnoteženost izvještavanja, standarde prilikom intervjua, i prećutala je brojne informacije. Očigledno je da je urednica koristila samo jedan izvor i to koji je upitan a nije koristila zvanične dokumente...čime je publici plasirala neistinitu informaciju.“
 - „...Administrativni odbor nije uvodio interna pravila, što se može vidjeti iz dokumenta broj Broj 00-63-14/14-4 od 10. aprila 2014. godine“
 - „...Administrativni odbor se pozvao na zakonske obaveze koje su važile do 9. jula 2011. godine. Oko 120 NVOa koje su tom prilikom predložile kandidate za članstvo u Savjetu podnijelo je makar jedan izvještaj koji je bio ovjeren od strane Poreske uprave. Što govori da organizacijama to nije bio nepoznat uslov ili da je neko novo interno pravilo. I ovo je javno dostupno na sajtu Skupštine. Urednica Pejović, ove navode je prećutala, a bila je dužna da saopšti sve informacije.“
 - „Na ovaj način urednica je nanijela štetu mom ugledu i dovela je u pitanje, plasirajući neistine i nepotpune informacije, zakonitost mog izbora u Savjet RTCG...nije uzela u obzir i stranu koja je bila uključena čime je publiku uskratila za drugo mišljenje...nije me kontaktirala niti prije emisije niti tokom emisije, i ja nijesam imao priliku da iznesem drugu stranu priče iako sam jedna od uključenih strana.“
 - *Izvještavanje ne smije da sadrži vrijednosne kvalifikacije od strane autora. Činjenice i stavovi treba da budu odvojeni jedni od drugih i jasno stavljeni u kontekste, a izvještavanje mora nepristrasno uzeti u obzir sve osobe, institucije, događaje, relevantne za temu i urednici se ne smiju svrstavati i biti pristrasni.“*
- 3) Agencija je emiteru dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-1383/2 od 25.10.2017.god.), ali u ostavljenom roku, emiter nije dostavio pisano izjašnjenje povodom navedenog prigovora.
- 4) Dana 30.10.2017. godine podnosilac prigovora dostavio je Agenciji reagovanje, koje je uputio emiteru, sa zahtjevom da bude emitovano u prvoj narednoj emisiji u skladu sa Zakonom o medijima.
- 5) U emisiji „Iz pravog ugla“ emitovanoj dana 01.11.2017. godine (prvoj narednoj nakon podnošenja zahtjeva za objavljivanje) navedeno reagovanje gospodina Milana Radovića je objavljeno u cjelini. U reagovanju se, između ostalog, kaže:
- „u pomenutoj emisiji, autorka Duška Pejović nije objektivno predstavila sve informacije, i jasno se svrstala na samo jednu stranu navodnog problema“.
 - „...u emisiji (je) potpuno naopako predstavljen tok procesa kako bi se javnost navela na pogrešan zaključak da sam ja kao kandidat znao za interna pravila i da je Administrativni odbor na taj način meni omogućio interne informacije i da tako budem izabran u Savjet“.
 - „Autorka svjesno, ..., nije saopštila da je zakonska obaveza nevladinih organizacija bila da podnesu finansijske izvještaje nadležnom državnom organu prilikom predlaganja kandidata, a ne da to čine sami kandidati. Tako svjesno prećutana činjenica sakrila je ispravnu verziju čitavog procesa i javnosti kao apsolutna istina plasirana je apsolutno iskrivljena slika.“
- 6) Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da u, skladu sa načelom slobode objavljivanja komentara, u skladu sa svojom uređivačkom politikom, komentariše pojave, događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih kojih se odnose na isti temu, ali ni pravo podnosioca prigovora da ukoliko smatra da ti stavovi nijesu utemeljeni na njih reaguje podnošenjem ispravke ili odgovora.
- 7) Međutim, ispravan je stav prvostepenog organa da je emitovanjem navoda da je „...uvedeno

interno pravilo, van Zakona, da se može priznati podrška samo onih nevladinih organizacija koje su imale ovjerenu poresku prijavu", prekršeno je načelo tačnosti, jer je emiter mogao znati da se ne radi o „internom pravilu, van zakona". Emiter pogrešno tumači načelo tačnosti, jer u emisiji izjednačava stav novinara sa činjeničnim stanjem koje je navodno utvrđeno. U tom kontekstu, postavljajući pitanje gostu u emisiji, novinarka je svoje stavove predstavila kao tačne činjenice na koje samo traži komentar.

- 8) Navodi novinarkе nemaju činjenično utemeljenje, na šta upućuje prvostepeni organ navodeći da podnosilac prigovora opravdano ukazuje da je takva informacija bila sadržana u „dokumentu broj 00-63-14/14-4 od 10. aprila 2014. godine koji je javno dostupan na sajtu Skupštine Crne ...", što ukazuje da je emiter mogao znati da se ne radi o tome da je „...uvedeno interno pravilo, van Zakona".
- 9) Emitovanjem reagovanja u prvoj narednoj emisiji „Iz pravog ugla" po njegovom dobijanju, podnosiocu prigovora je omogućeno ostvarivanje prava da iznese svoj stav povodom objavljenih navoda, odnosno ispravi navode, koji su, po njegovom mišljenju, bili „neistiniti".
- 10) Međutim, to ne mijenja činjenicu da je emiter na ovaj način prekršio načelo objektivnosti (uređivačkom intervencijom i komentarom je favorizovao samo svoj stav, odnosno neistinito predstavio predmet sadržaja) i načelo nepristrasnosti (lično uvjerenje i mišljenje novinara je diskriminatorno uticalo na način predstavljanja teme predmentog sadržaja). U programskom sadržaju pomenuto je ime podnosioca prigovora na način da se može steći utisak da je imao pristup „informaciji o internom propisu", što se može smatrati negativnom konotacijom u vezi sa njim, na šta podnosilac prigovora nije imao priliku da se izjasni.
- 11) Podnosilac žalbe nije iznio nove dokazne predloge ili činjenice kojim bi se potvrdila osnovanost podnesene žalbe, odnosno koje bi ukazivale da Agencija nije, prilikom donošenja prvostepenog Rješenja, potpuno i pravilno utvrdila sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za donošenje Rješenja. Naime, prvostepenim Rješenjem je konstatovano da nije opravdan podneseni prigovor da je, emitovanjem spornog priloga, emiter prekršio čl. 8 i 12 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore", br. 35/11 i 7/16) i tačke 7.1. izdatog Odobrenja za emitovanje broj O-TV-J-01 od 25.01.2013. godine, kojim je propisano da je emiter odgovoran za sadržinu emitovanog programa.

S tim u vezi, Savjet Agencije je konstatovao da prvostepeni organ nije propustio da razmotri bilo koji navod iz prigovora, koji je relevantan za odlučivanje o eventualnom kršenju programskih standarda.

Savjet Agencije je utvrdio da je postupak koji je prethodio prvostepenom Rješenju pravilno i zakonito sproveden i da je Rješenje pravilno i na zakonu zasnovano, a žalba neosnovana.

Saglasno navedenom, Savjet Agencije je odlučio kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo rješenje će biti objavljeno na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

PRAVNA POUKA

Ovo rješenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore, u roku od 20 dana od dana prijema rješenja. Tužba se podnosi u tri primjerka, sa dokazom o uplati 10,00 Eur sudske takse na žiro-račun broj 832-11521-69, shodno tarifnom broju 16. Zakona o sudskim taksama.

**Predsjednik
Savjeta Agencije za elektronske medije**

Ranko Vujović



Dostavljeno:

- JP „Radio i Televizija Crna Gore", podnosilac žalbe.
- Gospodin Milan Radović
- Direktor Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva